

**PRO
POBYTY
V ZAHRANIČÍ**

Jazykový průvodce pro přežití

Francie

- Výrazy, bez kterých se neobejdete
- Základní informace o zemi
- Praktické rady pro každou situaci

edika.

LAROUSSE

**PRO
POBYTY
V ZAHRAŇÍ**

Jazykový průvodce pro přežití

Francie

Jazykový průvodce pro přežití - Francie

Barbora Antonová

Éditions Larousse

Odborná korektura: *Sophie Lefevre*

Odpovědná redaktorka: *Yulia Mamonova*

Fotografie: *Shutterstock.com*

Kreslené ilustrace: *MarijaPilipongte/Shutterstock.com, Jan Šenkyřík (str. 130)*

Technický redaktor: *Jiří Matoušek*

Série: *Le petit guide de survie*

The Original Work

© Larousse 2013

Orig. název: *Petit Guide de survie en France in the Czech language*

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-266-0876-9

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2016 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 23 622.

© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS MEDIA a.s.

Obsah

1 C'est parti !	
Bienvenue en France !	5
2 Comment t'appelles-tu ?	
Très heureux(euse) de vous avoir rencontré.....	12
3 Ta chambre !	
Fais comme chez toi !	21
4 As-tu faim ?	
On prend quelquechose ?	28
5 As-tu sommeil ?	
Bonne nuit et fais de beaux rêves !	36
6 Le réveil !	
Debout, il faut se lever !	44
7 Bonne journée !	
A l'aventure !	49
8 A l'école	
Qu'est-ce qu'on apprend aujourd'hui ?	57
9 Une petite faim ?	
Pause repas !	65
10 Ravi(e) d'être ici !	
Comment se faire de nouveaux amis.....	71

11 On fait du tourisme ?

Découvrons la France ! 79

12 Passer du bon temps !

On s'amuse un peu ? 91

13 J'ai besoin de quelque chose

On va faire des courses ? 99

14 Les repas à la maison

À table 106

15 Un jour exceptionnel !

Les festivités 113

16 Au secours !

J'ai un problème 119

17 Restons en contact !

Donne moi de tes nouvelles ! 128

18 Au revoir !

À bientôt, mes ami(e)s ! 137

19 Velký závěrečný test

C'est parti !

Mondijé, teď si říkáš, jestli to byl dobrý nápad, vyrazit takhle bez rodičů do daleké Francie! A jestlipak by vlastně nebylo lepší vybrat si před léty místo francouzštiny angličtinu nebo němčinu?! Ale když ono bylo tak lákavé naučit se víc než jen „leze lev do tramvaje“... A rodiče byli nadšení, že si tvým prostřednictvím konečně popovídají s majiteli toho penzionku v Provence, kam jezdíte na dovolenou. A navíc je fajn, když člověk umí správně vyslovit jména oblíbených zpěváků a fotbalistů i názvy těch fantastických sýrů, které prodávají v tom novém obchůdku za rohem.

Jenže tohle je tvoje první samostatná cesta za hranice vůbec. Nejsou po ruce ani rodiče s jejich legrační lánanou angličtinou, ani sestra se školní němčinou. Stejně by ti nebyli nic platní, kolem VŠICHNI mluví francouzsky!!!

A quoi ressembles-tu ?

Naposledy zkontroluješ, jestli něco nezůstalo v letadle, schováš pas na dno tašky, aby už nikdo neviděl tu příšernou fotku, a začneš se rozhlížet po své „francouzské“ rodině, u které strávíš příštích pár týdnů. Zkoušíš si vzpomenout, jak rodina Martinových vypadá, znáš je přece z fotek z Facebooku i z té klopotné komunikace přes Skype. Ale co, když je nenajdeš ty, uloví si tě určitě sami podle popisu:

D'un président à l'autre

Cestou si zopakuješ i dějepis, konkrétně jména bývalých hlav států: z Prahy odlétáš z **Letiště Václava Havla**, v Paříži přistaneš na **Aéroport Charles-de-Gaulle**.

Bienvenue en France !

BIENVENUE

Tricolore

Jak se tak rozhlížíš po hale, vidíš u oficiálních sdělení i reklam povědomé barvy. Ano, česká i francouzská trikolóra se skládá ze stejných barev, akorát česká v pořadí bílá-červená-modrá, zatímco francouzská **bleu-blanc-rouge**.

A quoi ressembles-tu ?

Jak vypadáš?

Je suis grand(e)/petit(e).

Jsem vysoký(-á) / malý(-á).

Je suis un peu enrobé(e).

Jsem trochu oplácený(-á).

Je suis plutôt maigre / mince.

Jsem spíš hubený(-á) / štíhlý(-á).

J'ai les yeux marron / bleus / verts.

Mám hnědé / modré / zelené oči.

Je porte des lunettes.

Nosím brýle.

A pochopitelně je nutné zmínit se o vlasech, ať se ta návštěva kadeřníka před odjezdem zúročí:

J'ai les cheveux longs / courts.

Mám dlouhé/krátké vlasy.

J'ai les cheveux bruns / blonds / roux / verts / bleus.

Mám hnědé / blond / rezavé / zelené / modré vlasy.

J'ai les cheveux lisses / bouclés.

Mám rovné/kudrnaté vlasy.

Žádný Martin na dohled. Zatím si aspoň prohlížíš různé cedule s nápisy. Je to dobré, všemu rozumíš, přinejhorším teda přežiješ pár dnů na letišti!

Bienvenue en France !

Vítejte ve Francii!

Arrivées

Přílety

Gramatická poznámka: množné číslo

Množné číslo se ve francouzštině tvoří tak, že na konec slova přidáš **-s**. Většinou se to na výslovnosti neprojeví, množné číslo poznáš často jen podle členu.

le cheveu – les cheveux

Výjimečně mají slova v množném čísle úplně nečekaný tvar, jako třeba oči:

un oeil – deux yeux

A užitečné je i zapamatovat si, že některá slova končící na **-al** mají v množném čísle koncovku **-aux**:

cheval – chevaux, mal – maux.

Départs	Odlety
Enregistrement	Check-in
Retrait des bagages	Výdej zavazadel
Porte (d'embarquement)	Brána
Sortie	Východ

Nebude ale od věci zopakovat si ještě pár užitečných větiček. Tedy, ne že bychom tě podezírali, že je neznáš...!

Où est la sortie ?

Kde je východ?

Où sont les toilettes ?

Kde jsou záchody?

Où est-ce que je peux récupérer mes bagages ?

Kde si můžu vyzvednout zavazadla?

Otázky pokládáš krásně, ale co ti to vlastně odpovídají? Vzpomeň si, jak se řekne „naproti“, „vedle“, „za“ atd.? Pojďme si to připomenout:

C'est en face de la banque.

Je to naproti bance.

C'est à côté du marchand de journaux.

Je to vedle novinového stánku.

C'est derrière le point info.

Je to za informacemi.

Les toilettes sont là-bas.

Záchody jsou tamhle.

Neboj se, organizátoři tvého pobytu ti nedovolí odejít s prvním člověkem, který si vyžádá „**un garçon / une fille tchèque**“, takže klid. Jestli s tebou ale nejede nikdo další, raději se pořádně domluv se svou přijímací rodinou, kde a kdy se setkáte.

Všichni ti Francouzi a Francouzky

Kolem se hemží pestrá směsice lidí z celého světa - inu, letiště. Ale když se podíváš pozorněji, uvidíš, že lidé s různou barvou pleti pracují za přepážkami, v restauracích, pilotují letadla... Budeš si zkrátka muset vyhnat z hlavy svoje zápečnické stereotypy (včetně postavičky Francouze s knírem, baretem a věncem česneku kolem krku). Ano, Francie je multikulturní země, a je dost zbytečné (a nevhodné) ptát se lidí, odkud jsou. Jsou z Francie, protože jsou Francouzi a Francouzky.

Check-list

Připravili jsme pro tebe malou, ale velmi užitečnou pomůcku – seznam věcí, které musíš ověřit před odjezdem nebo si je vzít s sebou.

Rozhodnutí, kolik párů ponožek si zabálíš do kufru, necháme na tobě...

- Zkontaktoval(a)s přijímací rodinu?
- Popsal(a)s jim, jak vypadáš?
- Požádal(a)s je, aby se popsali oni?
- Máš jejich telefonní čísla?
- Domluvili jste se na místě a čase setkání?

A do kufru nezapomeň přibalit tohle všechno:

- 1 mapu Paříže nebo Rennes...
(prostě města, ve kterém budeš bydlet);
- 4 pasové fotografie na doklady;
- svůj MP3 přehrávač (ani se neodvažuješ představit si, co tam poslouchají);
- foťák;
- nabíječky na všechny přístroje, bez kterých neuděláš ani krok;
- tohoto průvodce (nezbytné!) a malý kapesní slovník;
- svůj průkaz totožnosti (stále užitečné, i když jsi pořád v Evropě);
- kartičku Evropského průkazu zdravotního pojištění (získáš ji ve své zdravotní pojišťovně nejméně čtrnáct dnů před odjezdem; jestli potřebuješ víc informací, podívej se na web pojišťovny (o nemoci nemůže být ani řeč, ale mamka bude klidnější...));
- souhlas rodičů s opuštěním území (pro nezletilé žáky)... (Taková ostuda! Ve tvém věku!);
- telefonní čísla rodičů, kdyby nastal nějaký průšvih...

Un problème ?

A i když se po cestě vlakem (**en train**) nemotáš na letišti, ale na nádraží (**à la gare**), určitě všechno dobře dopadne a Francie ti padne k nohám. Pro všechny případy si ale zopakuj pár záchranných vět:

Vous pouvez m'aider ?

Můžete mi pomoci?

Je suis perdu(e).

Ztratil(a) jsem se.

Je ne trouve pas ma valise.

Nemůžu najít svůj kufr.

Je cherche ma famille d'accueil.

Hledám svou příjímací rodinu.

Alors te voilà !

Nakonec zmerčíš kluka/holku (**un garçon / une fille**) přibližně tvého věku v doprovodu rodičů. Zamíří přímo k tobě s širokým úsměvem a jeden po druhém ti vlepí několik polibků (**bises**) na tvář:

Bonjour, tu es Pavel ?

Dobrý den, ty jsi Pavel?

Oui, c'est moi, et vous êtes la famille Martin ?

Ano, to jsem já, a vy jste rodina Martinových?

As-tu fait bon voyage ?

Měl(a)s dobrou cestu?

Oui, le voyage s'est bien passé mais c'était un peu fatigant.

Ano, cesta uběhla v pohodě, ale bylo to trochu únavné.

Na směr všech těch otázek řekni prostě:

Je suis content(e) d'être là.

Jsem rád(a), že jsem tady.

Je suis enfin en France.

Konečně jsem ve Francii.

Les Martin Novákoví

Když mluvíš o francouzských rodinách, použij množné číslo určitého členu a příjmení: **Je suis hébergé(e) chez les Martin.** (Bydlím u Martinových.)

Bienvenue en France !

Uf! Konečně se uvelebiš na sedadle rodinného Renaultu Mégane (ten název se prý tak povedl, že po něm pojmenovávají holčičky!) a Martinovi tě vezou do tvého nového domova. Otázky se hrnou dál, až se z toho trochu zadýcháváš:

A quelle heure es-tu parti(e) ?

V kolik hodin jsi vyjel(a) ?

Je suis parti(e) à huit heures ce matin.

Vyrazil(a) jsem dnes v osm ráno.

Nous avons quitté Prague à dix heures.

Z Prahy jsme odletěli v deset hodin.

No teda, zajímá je úplně všechno! A zatím jim i všechno rozumíš! V téhle upovídané rodině se tvoje francouzština vypracuje k dokonalosti!

Où habites-tu en Tchèque ?

Kde v Česku bydlíš ?

J'habite Brno.

Bydlím v Brně.

Tahle informace asi pro představu nestačí (naštěstí máš v kufru knížku o svém městě jako dárek):

Brno-Brno ou la banlieue ?

Přímo v Brně, nebo na předměstí ?

J'habite Brno même.

Bydlím přímo v Brně.

J'habite à Adamov. C'est à côté de Brno.

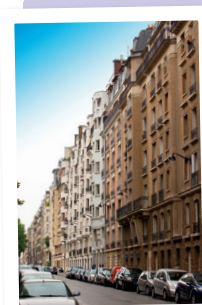
Bydlím v Adamově. To je u Brna.

Nikdo nezná Adamov! Je načase to změnit!

Je viens de Moravie.

Jsem z Moravy.

Skoro začínáš klimbat, když vtom auto dorazí do cíle. Máš žízeň, máš hlad, padáš vyčerpáním z toho, kolik už jsi stihl(a) vidět věcí... Takže zatím celkem dobrý, ne?

Kde všude je Francie?

Francouzská republika se skládá z 18 regionů (*régions*; historické názvy některých z nich určitě znáš - *Bretagne, Normandie, Provence, Corse* neboli Korsika...), které se dále dělí na departementy (*départements*). Kontinentální Francii se podle tvaru šestihraniční říkají *Hexagone*. K Francii ale patří i zámořská území: *Réunion, Mayotte, Guyane française, Martinique a Guadeloupe*. Francie je po Německu druhá nejlidnatější země Evropy, má 67 milionů obyvatel. A ročně sem přijede až 85 milionů turistů!

Provence

Parlez-vous français ?

Francouzsky se ovšem domluvíš i mimo Francii: v Belgii (*Belgique*), ve Švýcarsku (*Suisse*), v Lucembursku (*Luxembourg*), na Normanských ostrovech (*Îles Anglo-Normandes*) a ve *Val d'Aoste*. Francouzština je první jazyk v kanadském Quebecu (*Québec*), desítky milionů lidí jí mluví ve střední Africe (*Afrique*) a v některých zemích severní Afriky (*Maghreb*). S francouzštinou se zkrátka ve světě neztratilš!

Normandie

QUIZ

Malý kvíz nakonec!

- Které slovo sem nepatří?
 - ☐ Sortie
 - ☐ Entrée
 - ☐ Arrivées
 - ☐ Départs
 - ☐ Poisson
- Uspořádej slova tak, aby dávala smysl:

descendons station la nous à prochaine

Comment t'appelles-tu ?

Otevřené a zavřené samohlásky

Tvoje učitelka francouzštiny se ti to pokoušela vysvětlit aspoň tisíckrát, ale teprve teď ti dochází, co tím myslela. Je to vlastně hrozně jednoduché - tak třeba při vyslovování otevřeného **e** (**e ouvert**) prostě otevřeš pusu jako na „á“, při zavřeném **é** (**e fermé**) ji zavřeš jako na „i“.

Zkus zkrátka vyslovovat otevřené samohlásky jako „teta Jetka z Prahy“, nebo naopak zavřené jako „bratranec Iván z Brna“.

Takže tohle je tedy tvoje hostitelská rodina. Skoro stejná jako ta tvoje, včetně psa (**le chien**) a kočky (**le chat**). Všichni mluví jeden přes druhého, rozhazují rukama a zajímá je každý detail z tvého života. Ale i v tobě už hlodá zvědavost... Takže vytáhnout mobil, nalistovat fotky z poslední rodinné oslavy a jde se na důkladné představení:

Bonjour, je m'appelle...

Dobrý den, jmenuju se...

Comment t'appelles-tu ?

Jak se jmenuješ?

Comment vous appelez-vous ?

Jak se jmenujete?

Voici ma soeur Sylvie.

Tohle je moje sestra Sylvie.

Voici mes parents.

To jsou moji rodiče.

Heureux(euse) de faire ta connaissance.

Rád(a) tě poznávám.

Heureux(euse) de faire votre connaissance.

Těší mě, že vás poznávám.

Enchanté(e).

Těší mě.

Zdvořilostní formulky máme tedy za sebou a můžeme přejít k dalšímu odkrývání identit.

Qui es-tu ?

Pěkně jim povykládej o své rodině, **pour rompre la glace** (pro prolomení ledů). Určitě se tě budou ptát

Très heureux(euse) de vous avoir rencontré

na spoustu věcí. Malé opáčko poslední školní látky ti neuškodí:

 Je suis tchèque.

Jsem Čech/Česka.

Tu as quel âge ?

Kolik ti je?

J'ai quatorze ans.

Je mi čtrnáct.

Ma famille

Otázkám na rodinu rozhodně neunikneš. Připravit se na odpovědi – teď!

 Tu as des frères et soeurs ?

Máš nějaké sourozence?

J'ai une soeur et un frère.

Mám sestru a bratra.

J'ai un frère aîné.

Mám staršího bratra.

J'ai une soeur cadette.

Mám mladší sestru.

Je suis l'ainé(e).

Jsem nejstarší.

Je suis la/le plus jeune.

Jsem nejmladší.

Je suis fille/fils unique.

Jsem jedináček.

Mes parents sont divorcés / séparés.

Moji rodiče jsou rozvedení / spolu nežijou.

J'habite avec ma mère.

Bydlím s mamkou.

*Halte aux
bisous !*

Připrav se na to, že ve Francii jsou lidé při pozdravech daleko kontaktnější. Třeba i kluci ve škole si běžně podávají na přivítanou ruku. Ale hlavně si zvykni na polibky (*bises, bisous*) na pozdrav.

Počet pusinek se pohybuje od dvou do čtyř, přičemž tě budou všichni přesvědčovat, že právě ten jejich počet je správný. Ale neboj se, časem se naučíš odhadnout, kolikrát udělat zvukné „mlask“ u tváře. *On se fait la bise ?*

Chiffres

A teď řeč čísel! Jasně že je znáš dobře, ale opáčko neuškodí. Tenhle přehled můžeš používat jako tahák:

0	zéro	20	vingt
1	un, une	21	vingt-et-un
2	deux	22	vingt-deux
3	trois	30	trente
4	quatre	40	quarante
5	cinq	50	cinquante
6	six	60	soixante
7	sept	70	soixante-dix
8	huit	80	quatre-vingt
9	neuf	90	quatre-vingt-dix
10	dix		
11	onze	100	cent
12	douze	101	cent un
13	treize	102	cent deux
14	quatorze	1000	mille
15	quinze	1001	mille un
16	seize	1111	mille cent onze
17	dix-sept		
18	dix-huit	2000	deux mille
19	dix-neuf	1 000 000	un million

$$4 \times 20 + 18$$

Přesně takhle jednoduše se řekne francouzsky 98. Francouzština totiž kombinuje desítkovou a dvacítkovou soustavu. Neplatí to ale v Belgii a dalších frankofonních zemích, kde klidně řeknou **septante** (místo **soixante-dix**, $60 + 10$), **octante-deux** (místo **quatre-vingt-deux**, $4 \times 20 + 2$) nebo **nonante-six** (místo **quatre-vingt-seize**, $4 \times 20 + 16$).

Très heureux(euse) de vous avoir rencontré

 un demi-frère	nevlastní bratr
une demi-soeur	nevlastní sestra
un beau-père	nevlastní otec, tchán
une belle-mère	nevlastní matka, tchyně
une soeur jumelle	sestra-dvojče
un mari	manžel
une femme	žena
une veuve	vdova
un veuf	vdovec

Tvoje hostitele bude určitě zajímat i povolání rodičů:

 Ma mère est professeure / commerçante.

Moje matka je profesorka/obchodnice.

Ma mère est avocate.

Moje matka je advokátka.

Mon père est médecin.

Můj otec je doktor.

Ma mère est au chômage.

Moje matka je nezaměstnaná.

V případě, že je tvůj otec převozník a matka paleontoložka, pro jistotu si připrav dopředu krátký text; profesorka francouzštiny ti určitě ráda pomůže.

Chyták s medicínou

Lékař je **le médecin**.
Ale pozor, lékařka se řekne **femme médecin**.

La médecine je totiž lékařství, medicína, případně studium lékařství.

Il fait sa médecine.
(Studuje medicínu.)

A aby toho zmatku nebylo málo, tak „medicína“, kterou užíváš při nemoci, se řekne **médicament**.

Gramatická poznámka: ženský rod

Většina povolání se dá vyjádřit i v ženském rodě, například pomocí přípon **-e, -ice**.

Mon père est éditeur, ingénieur, professeur, boulanger, caissier.

Ma mère est éditrice, ingénieure, professeure, boulangère, caissière.